
Atención continua ao cliente en empresas turísticas

---

setembro, 2008

Contido

- 1** O marco cambiante e a actividade turística
- 2** Destino e empresas turísticas
- 3** Xestión da calidade como potenciadora da estratexia de servizo
- 4** Estratexia de servizo continua en empresas turísticas
- 5** Taller práctico

Módulo 1

O marco cambiante e a actividade turística

Índice

Indicadores do cambio

Motor do cambio

Indicadores do cambio

- Cambios económicos
- Sucesos políticos
- Cambios de legislación
- Evolución da situación laboral
- Tendencias demográficas
- Medios de transporte
- Tecnología
- Medio
- Tendencias sociales

O marco cambiante e a actividade turística

O motor do cambio

1 Quen é o motor do cambio

2 Escenarios

O marco cambiante e a actividade turística

O motor do cambio (cont.)

1 Quen é o motor do cambio

O Director da empresa

Persoa con:

- Convicción
- Entusiasmo
- Visión de futuro
- Proactivo

Obxectivos:

- Impulsar o cambio
- Comprometerse
- Aprender a delegar

O motor do cambio (cont.)

2 Escenarios

2.1 Funcións básicas

2.2 Funcións directivas

2.3 Recursos do cambio

2.4 Condicionantes do cambio

O marco cambiante e a actividade turística

O motor do cambio (cont.)

Funcións básicas

Funcións que desempeña normalmente para levar a empresa:

Planificación

Organización

Xestión

Control

O marco cambiante e a actividade turística

O motor do cambio (cont.)

Funcións directivas

“Ferramentas” que facilitan o desempeño das funcións básicas do director :

Liderado

Motivación

Delegación

Comunicación

O marco cambiante e a actividade turística

O motor do cambio (cont.)

Recursos do cambio

“Forzas” que constitúen un apoio para o motor do cambio:

Garantía

Poder

Corresponsabilidade

O marco cambiante e a actividade turística

O motor do cambio (cont.)

Condicionantes de cambio

“Elementos” que distorsionan o labor desempeñado polo motor do cambio

Xestión do tempo

Resolución de Conflitos

Control do Estrés

Módulo 2

Destino e empresas turísticas

Índice

Destino turístico
Motor do cambio

Destino e empresas turísticas

O destino turístico

Un destino turístico pode ser calquera país, rexión, cidade ou lugar cara ao que se dirixen os visitantes.

Está composto por unha serie de infraestruturas, instalacións e servizos deseñados para satisfacer as necesidades dos turistas.

Así pois, en todo destino turístico conviven recursos naturais e culturais, oferta básica e complementaria, así como infraestruturas.

Pero sen ningunha dúbida, a imaxe do destino vese afectada pola imaxe das distintas empresas que alí desenvolven a súa actividade

As empresas turísticas

A oferta turística dun destino compónena os seus recursos turísticos, os seus produtos e servizos turísticos e non turísticos e as súas empresas:

hoteis, restaurantes, bares, oficinas de información turísticas, comercios turísticos, museos e centros de interpretación, guías turísticos, etc.

Cada empresa está formada por instalación e equipamentos, que dependen da tipoloxía do establecemento e son esenciais para a satisfacción do cliente.

Pero ante todo, está formada por persoas, profesionais do sector turístico que constitúen a clave do éxito do establecemento.

E é que as empresas non se conciben sen o factor humano...

Destino e empresas turísticas

Os profesionais

A imaxe de cada empresa está condicionada pola imaxe que os seus profesionais transmiten a través da súa apariencia, amabilidad, profesionalidade, adaptabilidade, etc.

Apariencia: o aspecto persoal fálanos de inmediato do tipo de establecemento en cuestión.

Amabilidad: o talante comunicativo e sincero rompe salva as distancias nos primeiros momentos e crea unha sensación de proximidade.

Adaptabilidade: a flexibilidade e adaptación ás circunstancias provoca unha percepción positiva.

Profesionalidade: Faille sentir ao turista que se atopa nas mellores mans e recibindo o servizo que espera e merece.

Ante todo, un destino turístico está composto por persoas, que son aquelas coas que o turista interacciona ao chegar a un hotel, cando pide unhas tapas, visita un museo ou solicita información nunha oficina de turismo.

Os profesionais (Cont.)

As pezas necesarias...

Dependentes
Hoteleiros
Recepcionistas
Guías turísticos

Informadores en Oficinas de turismo
Informadores en museos e centros de interpretación
Camareiros

A actitude necesaria...

Discreción
Constancia
Empatía
Motivación
Comunicación
Creatividade
Visión global
Recoñecemento
Liderado

Os profesionais (Cont.)

Xuntas cobran sentido...

O traballo en equipo: todos os servizos que recibe un usuario son o resultado dun traballo en equipo.

O traballo en grupo é... $1+1=2$

Aparece a sinerxía...

Actuación activa e conxunta de varias persoas que consegue un resultado superior ao que alcanzarían individualmente.

O grupo estase transformando en equipo cando...

$1+1>2$ Finalmente o traballo en equipo é...

$$1 + 1 = 3$$

Módulo 3

Xestión da calidade como potenciadora da estratexia de servizo

---

Índice

- Aloxamento turístico: un negocio empresarial
- Efectos do “non emprego” da xestión da Calidade Total
- Ciclo da xestión da Calidade Total
- Enfoque da xestión da Calidade Total
- Etapas para o deseño do servizo da Calidade Total
- Decálogo da calidade
- Factores de profesionalización
- Novo enfoque de xestión

Xestión da calidade como potenciadora da estratexia de servizo

Establecemento turístico: un negocio empresarial

O enfoque de partida é:

**Establecemento
turístico**

=

**Negocio
empresarial**

- Xestión
- Instalacións
- Equipamento
- Contorno
- Cliente turista
- Cliente AAVV
- Cliente TTOO

- Capital
- Obxectivos
- Estratexias
- Rdos. Económicos
- Reinvestimento
- Adaptación permanente
- Anticipación

Xestión da calidade como potenciadora da estratexia de servizo

Efectos do “non emprego” da xestión da Calidade Total

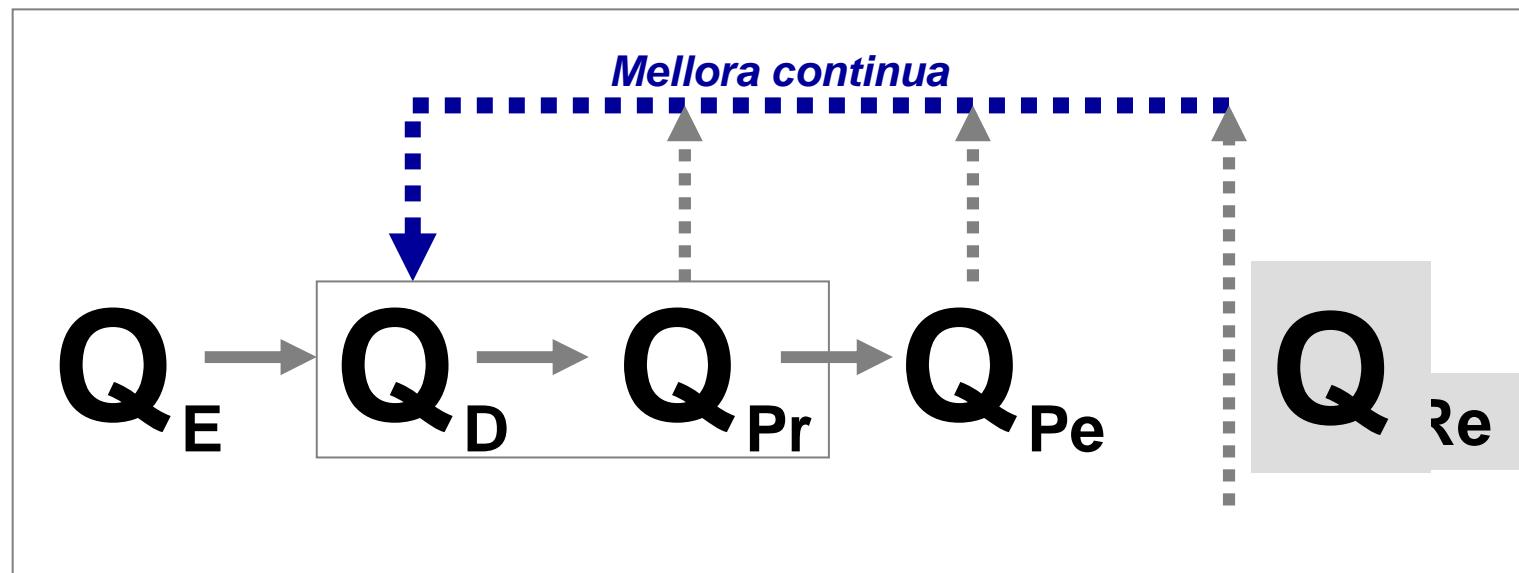
- Investimentos en activos non sempre necesarios
- Falta de formación e cualificación continuada
- Descoñecemento das expectativas e necesidades do cliente.
- Dificultades nas relacións con provedores
- Problemas de acceso a mercados rendibles
- Entrega de servizos non demandados
- Non entrega de servizos esperados
- Non integración do destino no produto

Negocio inestable e non sustentable a medio prazo

Xestión da calidade como potenciadora da estratexia de servizo

Ciclo da xestión da calidade

Q_E Calidade esperada

Q_D Calidáde deseñada

Q_{Pr} Calidade producida

Q_{Pe} Calidade percibida

Q_D Calidade requerida

Xestión da calidade como potenciadora da estratexia de servizo

Enfoque da xestión da Calidade Total

**Compromiso
Constancia
Adaptación
Medición
Anticipación**

Xestión da calidade como potenciadora da estratexia de servizo

Etapas para o deseño dun servizo de calidade

- ① **Coñecer** cal é o colectivo ao que vai dirixido o seu negocio.
- ② **Establecer** os requisitos do servizo en función das expectativas e necesidades dos clientes.
- ③ **Definir** o servizo e o seu proceso de prestación.
- ④ **Prestar** o servizo de acordo co establecido.
- ⑤ **Controlar** a calidade do servizo, tanto dende a nosa perspectiva como dende a do cliente.
- ⑥ **Mellorar** a calidade do servizo, elevando o nivel de estándares.

Decálogo da calidade

- 1** A calidade defínena os clientes.
- 2** O proceso da calidade iníciase na xerencia.
- 3** A calidade é un factor estratégico de competitividade e diferenciación.
- 4** A calidade é garantía de rendibilidade sustentada.
- 5** Involucra a todos os membros da empresa.
- 6** Involucra tamén aos provedores.
- 7** Debe estar presente en todos os procesos da empresa.
- 8** Debe comunicarse.
- 9** É dinámica.
- 10** É medible.

Factores de profesionalización

- ▶ Orientación do produto cara ao cliente
- ▶ Adaptación permanente do producto
- ▶ Sistematización de procesos
- ▶ Incorporación de novas tecnoloxías
- ▶ Especialización dos recursos humanos
- ▶ Mantemento no mercado

Calidade Total

Criterio empresarial

Novo enfoque de xestión

Políticas de marca

**Técnicas de
xestión da
Calidade Total**

**Sistemas de
aseguramento da
calidade**

Enfoque a resultados

**Estratexia
de fidelización**

**Estratexia de
cooperación**

Módulo 4

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

Índice

- Consideracións previas
- Principais características
- Enfoque do modelo
- Desenvolvemento do modelo

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

Consideracións previas

- ▶ Está orientada á fidelización de clientes.
- ▶ Deseñouse para xestionar a prestación do servizo en empresas con estruturas organizativas pequenas.
- ▶ A súa aplicación aos establecementos de turismo é moi recomendable, debido a que axuda a elevar e manter os niveis de servizo requeridos.

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

«É un modelo de xestión que incorpora a una **estratexia de servizo determinada** enfoques e instrumentos dinámicos que permiten adaptar continuamente a prestación do servizo ás condutas comúns e individuais dos clientes, conseguindo aumentar os índices de satisfacción e, como consecuencia, mellorar a fidelización e os resultados económicos do aloxamento rural»

Clientes

Condutas comúns

Características de comportamento que fan que poidan agruparse nun mesmo segmento. Os hábitos dos consumidores cambian no tempo (2/3 anos): novos segmentos e novas motivacións

Condutas individuais

Clientes pertencentes a un mesmo segmento de demanda presentan comportamentos diferentes.

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

Modelo de desenvolvemento

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

Enfoque 20/80

Investigación continua e sistemática

Facilita un coñecemento do:

80%

Condutas comúns coñecidas

Observación experta

Ofrece información ata o:

20%

Condutas individuais observadas

100%

dá información sobre os nosos clientes

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

Principais características

- Adaptación
- Rendibilidade
- Descentralización
- Recoñecemento
- Enfoque a resultados
- Capacidade de resposta

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

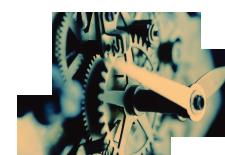
Principais características

Adaptación

Unha Estratexia de servizo continua contribúe á adaptación dos servizos ás esixencias do mercado, acurtando distancias entre a calidade esperada e a calidade obtida.

Unha correcta aplicación do Modelo facilita a implantación de accións baseadas nos principios de xestión da Calidade Total.

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

Principais características

Rendibilidade

A mellora da cualificación do prestatario do servizo permite a reducción de custos a través da eficacia na servución, e o aumento significativo da satisfacción do cliente potenciando os resultados de fidelización.

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

Principais características

Descentralización

Unha correcta aplicación da Estratexia de servizo continua implica que as persoas que interveñen na prestación do servizo da empresa turística rural están capacitadas para desenvolver a Estratexia de servizo correctamente, polo que o peso da fidelización dos clientes non recae soamente sobre o xerente ou o propietario.

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

Principais características

Recoñecemento

Facer partícipes, a escala, ás persoas vinculadas coa empresa no desenvolvemento da Estratexia de servizo continua proporciona confianza e motivación. Conseguir este estado emocional é fundamental para facer rendible o negocio. Persoal cualificado e motivado é igual a clientes satisfeitos.

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

Principais características

Enfoque a resultados

Unha correcta aplicación da Estratexia de servizo continua significa que cada actuación cos clientes ten unha dobre finalidade:

Cubrir unha necesidade de oficio e contribuír parcialmente á fidelización.

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

Principais características

Capacidade de resposta

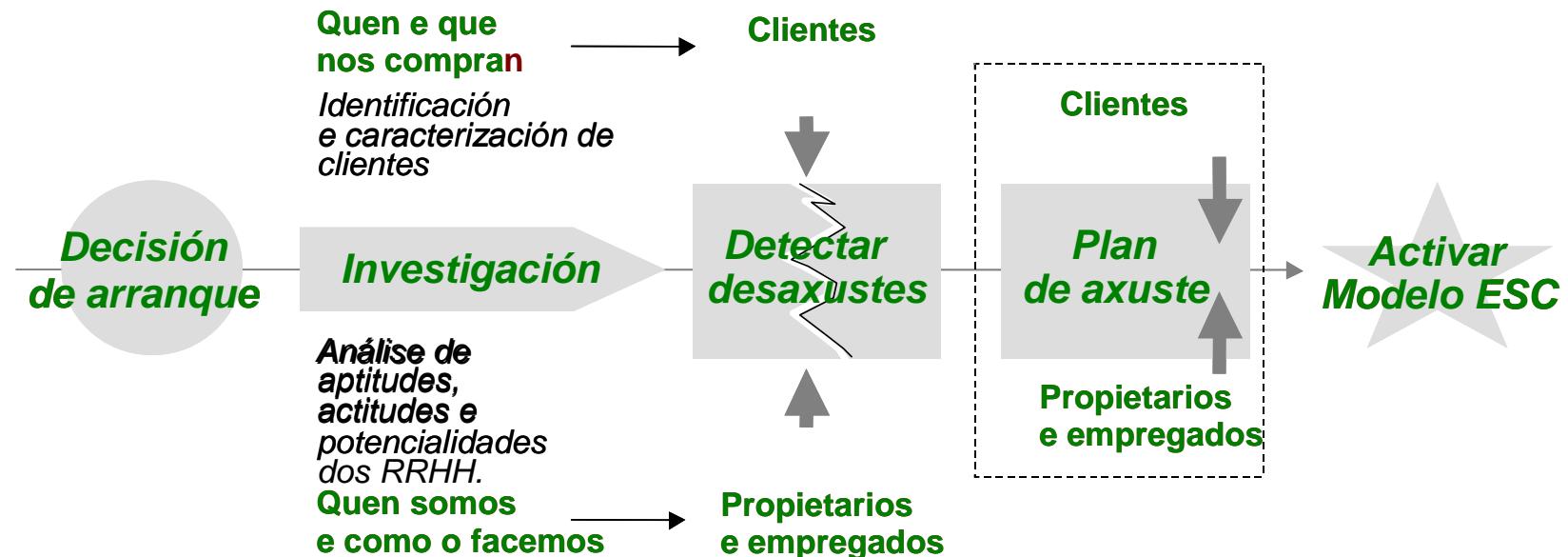
Unha vez que se está desenvolvendo a Estratexia de servizo continua, a capacidade de resposta é un compoñente común entre o persoal do establecemento, que lle asegura unha estancia «estable» ao cliente.

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas
Directrices para o seu deseño e implantación

Esquema metodolóxico

para o deseño e implantación do Modelo ESC en empresas turísticas.

Directrices para o seu deseño

Esquema metodolóxico

Decisión sobre a implantación

Coñecer e caracterizar ao cliente

Valorar as nosas capacidades

Detectar desaxustes

Plan de axuste

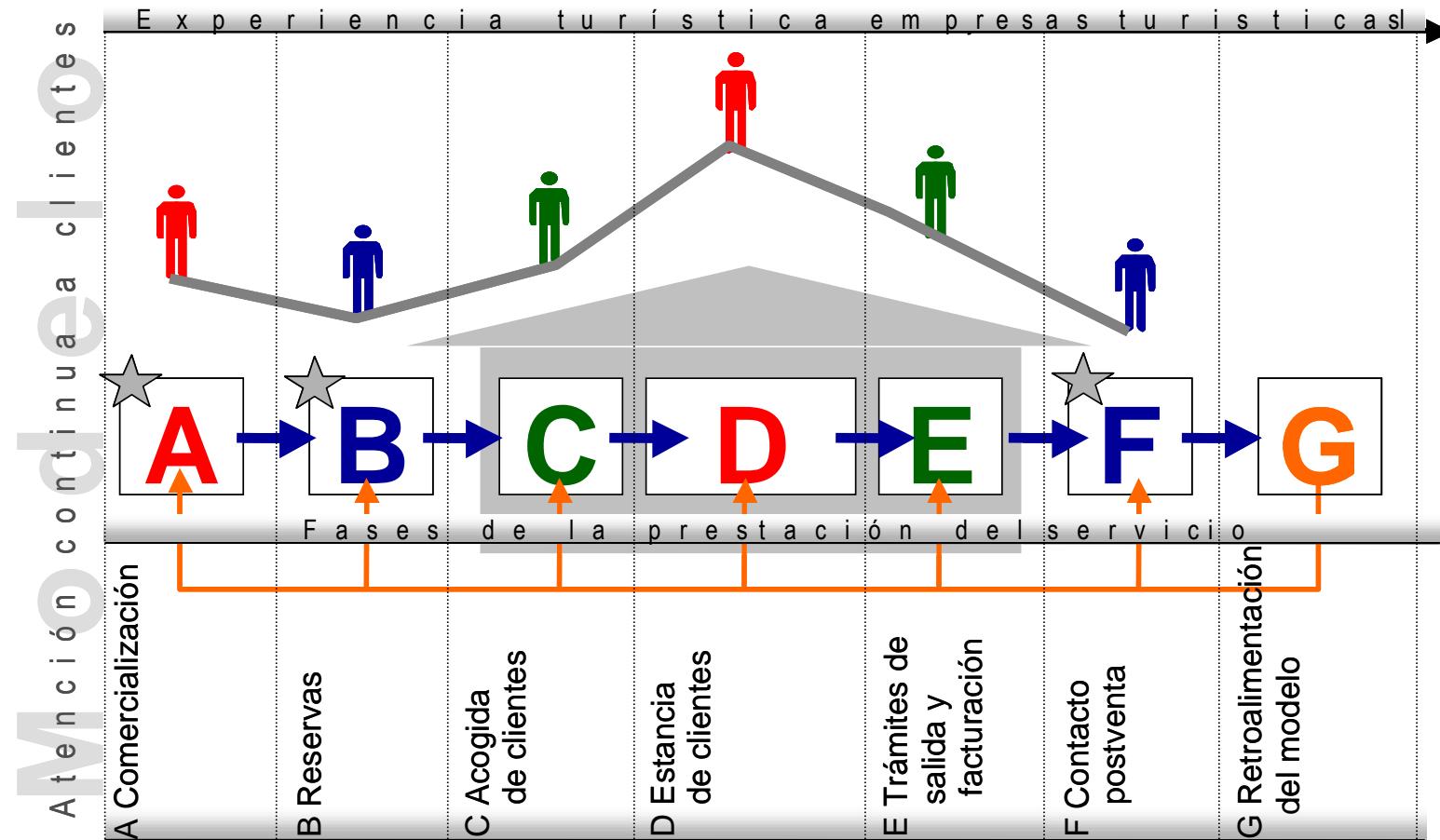
Activar o Modelo ESC

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

Enfoque do modelo

Estratexia de servizo continua en empresas turísticas

Desenvolvemento do modelo

- Fase A Promoción e Comercialización
- Fase B Reservas
- Fase C Acolida de clientes
- Fase D Estancia de clientes
- Fase E Trámites de saída e facturación
- Fase F Contacto posvenda/Ferramentas medición
- Fase G Retroalimentación do modelo

